

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa K. J. , P. J. i W. J.

przeciwko Gminie T.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 lutego 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w R.

z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt V Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę

1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu

kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w R. orzekając na skutek apelacji powodów K. J. , P. J. i W. J. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 21 maja 2018 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanej Gminy T. na rzecz powodów solidarnie kwotę 50.000 zł z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania w związku z niemożnością korzystania przez powodów z ich

nieruchomości i pobierania z niej pożytków z uwagi na nie wykonywanie przez pozwaną obowiązku odbioru ścieków bytowych w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 sierpnia 2010 r., a w pozostałym zakresie powództwo i apelację oddalił.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez pozwaną. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że jest ona oczywiście uzasadniona z uwagi na dokonanie przez Sąd drugiej instancji błędnej wykładni art. 417 k.c., polegającej na przyjęciu że treść orzeczenia zapadłego w innym postępowaniu sądowym toczącym się pomiędzy innymi stronami, o inne roszczenie jest wystarczającą przesłanką do przypisania pozwanej odpowiedzialności na podstawie tego przepisu. W ocenie skarżącej zrealizowała ona umowę z dnia 1 kwietnia 2003 r. z zachowaniem należytej staranności, a niemożność jej wykonania w okresie objętym żądaniem pozwu i związana z tym szkoda leżała wyłącznie po stronie powodów.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Z motywów zaskarżonego rozstrzygnięcia wynika, że Sąd Okręgowy zbadał przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej uznając, że spoczywał na niej ustawowy i umowny obowiązek odbioru ścieków bytowych, którego nie zrealizowała wywołując szkodę w majątku powodów w postaci niemożności korzystania z nieruchomości i pobierania z niej pożytków. Stanowisko to nie pozostaje w sprzeczności z ukształtowanymi w orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadami odpowiedzialności jednostki samorządu terytorialnego za szkodę spowodowaną niezgodnym z prawem działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., III CZP 92/14, OSNC 2015, nr 10, poz. 113 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2014 r., I CSK 478/13, niepubl., i z dnia 18 listopada 2015 r., III CSK 16/15, OSNC 2016, nr 10, poz.122). Przeciwnie stanowisko skarżącej zostało oparte na kwestionowaniu podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia dotyka zatem kwestii usuwających

się spod kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). Nie przekonuje również upatrywanie oczywistej zasadności skargi w naruszeniu art. 365 § 1 k.p.c. Nałożony na pozwaną prawomocnym wyrokiem z powództwa jednego z wierzycieli solidarnych (art. 381 § 1 k.c.) obowiązek dotyczący świadczenia niepodzielnego (art. 380 k.c.) tj. obowiązku odbioru ścieków z nieruchomości stanowiącej współwłasność powodów, odnosi skutek względem pozostałych (art. 365 § 1 k.p.c.), choć korzysta z powagi rzeczy osądzonej tylko między stronami (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1957 r., 3 CR 340/56, OSPiKA 1958, z. 4, poz. 98).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800 ze zm.).